

Osakeyhtiön perustaminen taantuman aikana: Case Perustettava yhtiö X

Anniina Savolainen

2020 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Osakeyhtiön perustaminen taantuman aikana: Case Perustettava yhtiö X

Anniina Savolainen
Liiketalous
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2020

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuoda selkeästi ilmi, mitä osakeyhtiön perustajan tulisi tietää aloittaessaan yritystoimintaa. Lisäksi opinnäytetyössä käsiteltiin mahdollisia yritystoiminnan riskejä sekä kuinka välttää ne. Opinnäytetyöstä oli hyötyä erityisesti toimeksiantajille, jotka suunnittelivat osakeyhtiön perustamista.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää eri alojen yrittäjiltä heidän hyväksi havaitsemiaan käytäntöjä yrityksen perustamiseen sekä selvittää, millaista tietoa he olisivat kaivanneet omaa osakeyhtiötä perustaessaan. Tutkimus suoritettiin kvalitatiivisena tutkimuksena. Kyselylomakkeeseen vastasi 25 eri alan yrittäjää. Kyselylomake sisälsi avoimia kysymyksiä, jotta yrittäjien tekemistä havainnoista voitiin vetää selkeät johtopäätökset ja luoda lisäarvoa toimeksiantajille.

Tutkimuksen viitekehyksenä toimi kolme tutkimuksen kannalta keskeistä aihealuetta. Tutkimuksessa perehdyttiin osakeyhtiön toimintaan ja sen rakenteeseen. Lisäksi tutkimuksessa kiinnitettiin huomiota perustamisen kannalta keskeisiin asioihin, kuten perustamisilmoitukseen, rahoitukseen ja verotukseen sekä yritystoiminnan riskeihin.

Tutkimuksen keskeisin tulos oli, että yritystoiminnan luonteesta riippuen toiminnan voi aloittaa koko- tai osa-aikaisesti ja arvioida, soveltuuko tarkoitukseen paremmin vieras vai oma pääoma. Päätyi yrityksen perustamisessa mihin ratkaisuun tahansa, niin kyselyn vastauksissa korostui muilta yrittäjiltä saatujen neuvojen merkitys, verkostoituminen ja eri yritysneuvojatoimien arvostus osakeyhtiötä perustettaessa.

Toimeksiantajien on hyvä palkata ammattilainen hoitamaan taloushallinnon töitä sekä kartoittaa taloudelliset riskit, huomioida erityisesti nykyinen maailmantilanne. Myös alkuvaiheen perusteellisten suunnitelmien ja varsinkin erilaisten varasuunnitelmien tekeminen ja riskien kartoittaminen on tärkeää, koska tarkoituksena on perustaa osakeyhtiö vuoden 2020 koronaviruspandemian aikana.

Anniina Savolainen

Founding a limited company during a recession: Case X

Year 2020

Pages

41

The purpose of this thesis was to clearly point out what a founder of limited company should know when starting a business. Possible risks and ways to avoid them were also handled in the thesis. This thesis was especially useful for the client who was planning the launch of limited company.

The objective of the thesis was to find out best practice regarding on how to found a limited company from entrepreneurs working in various industries. The objective was also to find out what kind of information they would have appreciated when founding a limited company. The research was implemented through qualitative methods. The research group consisted of 25 entrepreneurs from various industries. They answered a questionnaire which included open-ended questions so that it was possible to make clear conclusions from observations the entrepreneurs had made.

The framework for the research included three relevant areas. In the actual research a look was taken as how a limited company operates and what is a limited company's operational structure. In addition attention was paid to relevant areas of founding a limited company, such as; founding announcement, funding, taxing and risks.

The biggest finding of the research is that business can be launched on a full-time or part-time basis depending on the nature of business, and it can be evaluated whether liability or equity funding suits better. Advice given by other entrepreneurs, networking and appreciation towards various business advisors were highlighted in the research questionnaire responses.

The client should consider hiring a professional to carry out financial administration tasks and to assess the economical risks giving special consideration to the current status of the world economy. Planning the first steps of a business carefully, and especially evaluating risks and back-up plans is essential because there is an intention to establish a limited company during 2020 COVID-19 pandemic.

Keywords: Limited company, founding of limited company, risks, recession

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Osakeyhtiö.....	6
2.1	Yhtiöjärjestys ja toimitelimet.....	7
2.1.1	Yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja	7
2.2	Osakassopimus.....	8
3	Osakeyhtiön perustaminen.....	9
3.1	Perustamisilmoitus.....	9
3.2	Rahoitus	10
3.3	Kirjanpito.....	11
3.4	Verotus	12
3.4.1	Arvonlisävero.....	12
3.4.2	Osakeyhtiön tulovero	14
3.4.3	Yrittäjän henkilökohtainen tulovero	14
3.5	Vakuutukset.....	15
4	Yritystoiminnan riskit	15
4.1	Riskien kartoittaminen	16
4.2	Riskityypit	16
4.3	Taantuma.....	17
5	Toteutus	18
6	Tulokset	18
7	Johtopäätökset ja kehittämis ehdotukset	23
8	Pohdintaa.....	23
	Lähteet.....	25
	Kuviot	28
	Liitteet	29

1 Johdanto

Opinnäytetyö käsittelee osakeyhtiön perustamista taantumaan aikana. Toimeksiantajina toimi kaksi henkilöä, jotka olivat yhdessä perustamassa osakeyhtiötä nykyisten päivätöiden ohelle. Toinen toimeksiantajista toimi jo yrittäjänä, yksityisenä elinkeinoinharjoittajana, mutta osakeyhtiötoiminta ei ollut tuttua.

Vuoden 2020 koronaviruspandemian vuoksi opinnäytetyön aihetta käsitellään osittain siltä kannalta, että yritys perustetaan mahdollisen taantuman aikana. Pandemian ja siitä aiheutuvien toimenpiteiden vuoksi maailmantalous pysähtyi kevään 2020 aikana, joka vaikutti monien yritysten yritystoimintaan heikentävästi. Osakeyhtiön perustaminen tällaisen poikkeustilan aikana tai jälkeen onkin itsessään riski. Koronaviruspandemia muutti maailmantilannetta rajusti tämän opinnäytetyön kirjoittamisen aikana ja viruksen vaikutukset talouteen ovat kiistattomat. Kukaan ei voi tietää, kuinka syvälle talous sukeltaa, kuinka kauan taantuma kestää, tai seuraako taantumaa lama.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli koota tietoa siitä, mitä kaikkea osakeyhtiön perustajan tulisi tietää aloittaessaan yritystoimintaa. Tavoitteena oli tuoda nämä asiat ilmi selkeästi, jotta aloittavat yrittäjät saavat yrityksensä toiminnan toimivaksi ja tehokkaaksi mahdollisimman nopealla aikataululla. Lisäksi opinnäytetyössä käsitellään mahdollisia yritystoiminnan riskejä.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu kolmesta aihealueesta: osakeyhtiö, osakeyhtiön perustaminen ja yritystoiminnan riskit. Näihin liittyviä aiheita ovat muun muassa osakeyhtiön toiminta ja sen rakenne, perustamisen keskeiset asiat, kuten perustamisilmoitus, rahoitus ja verotus.

2 Osakeyhtiö

Suomen yleisin yritysmuoto eli osakeyhtiö koostuu osakkeista, joiden mukaan yhtiön omistus jakaantuu. Osakeyhtiö voi olla joko julkinen (Oyj) tai yksityinen (Oy). Ero näiden välillä muodostuu siitä, että julkisten osakeyhtiöiden osakkeita voi ostaa kuka vain, ja yksityisten osakeyhtiöiden osakkeet ovat ainoastaan osakkaiden ostettavissa. (Osakeyhtiö lyhyesti 2020.)

Osakeyhtiö koostuu, nimensä mukaisesti, osakkeista. Se kuinka paljon yrityksellä on osakkeita, määritellään yrityksen perustamisen yhteydessä. Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, joka voi omistaa asioita sekä olla velkaa. Osakeyhtiöllä on myös oma pankkitili. (Osakeyhtiö lyhyesti 2020.)

Osakeyhtiön osakkeenomistajat vastaavat yhtiön velvoitteista vain omalla sijoittamallaan pääomalla. Esimerkiksi konkurssissa osakkeenomistajat menettävät sijoittamansa pääoman, mutta suurimmassa vastuussa on itse osakeyhtiö. Osakeyhtiö on yritysmuotona sopiva yrityksille, joiden tavoitteena on kehittyä sekä laajentua, ja pörssiin listautuminen on mahdollista vain osakeyhtiöllä. Jos yritystoiminta vaatii suuria hankintoja, on osakeyhtiö paras vaihtoehto, koska silloin yrittäjän ei tarvitse itse olla vastuussa mahdollisista lainoista, joilla hankinnat tehdään. Yritystä perustaessa yrityksellä ei kuitenkaan yleensä ole mitään vakuudeksi soveltuvaa omaisuutta, jolloin usein yrittäjä itse takaa yrityksen lainan henkilökohtaisesti. Tällöin osakeyhtiömuotoisen yrityksen yrittäjän vastuu kasvaa. (Osakeyhtiö lyhyesti 2020; Osakeyhtiö 2020.)

2.1 Yhtiöjärjestys ja toimitukset

Yhtiöjärjestys on pakollinen jokaiselle osakeyhtiölle, ja sen tulee sisältää vähintään osakeyhtiön toiminimi, kotipaikka sekä toimiala. Jos osakeyhtiön toiminimeä käytetään kahdella tai useammalla eri kielellä, tulee nämä kaikki mainita yhtiöjärjestyksessä. Kotipaikka tulee merkitä siltä varalta, että yhtiötä vastaan nostetaan kanteita. Nämä käsitellään yhtiöjärjestyksessä mainitun kotipaikan kärkeäoikeudessa. Toimiala kertoo, mikä on yrityksen normaaliin liiketoimintaan liittyvää toimintaa. Yhtiöjärjestyksen tulee olla osa perustamisilmoitusta tai sen liitteenä, ja se voi olla hyvin pelkistetty dokumentti. Osakeyhtiön perustamisilmoitusta tehdessä YTJ-palvelussa, palvelu muodostaa yhtiöjärjestyksen automaattisesti. Yhtiöjärjestyksestä voidaan muuttaa, jos yhtiökokouksessa annetuista äänistä 2/3 on muuttamisen puolesta. (Osakeyhtiön perustamisilmoitus 2020; Osakeyhtiön yhtiöjärjestys 2020; Kyläkallio, Irola & Kyläkallio 2017, 93-97.)

Osakeyhtiön toimitukset ovat muun muassa yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Osakeyhtiön ylin päätösvalta on yhtiökokouksessa, hallitus on toimitusjohtaja, joka osakeyhtiöllä tulee aina olla, mutta toimitusjohtaja ei ole pakollinen. Osakeyhtiössä ylempi toimitusjohtaja voi päättää alemman toimituksen puolesta asioita eli yhtiökokous voi päättää toimitusjohtajan ja hallituksen toimivaltaan kuuluvasta asiasta. (Kyläkallio ym. 2017, 382; Osakeyhtiön perustaminen 2020; Osakeyhtiö 2019.)

2.1.1 Yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiökokous on aina pakollinen ja se muodostuu osakeyhtiön osakkeenomistajista, ja se on pidettävä enintään kuuden kuukauden päästä tilikauden päättymisestä. Tämän järjestämisestä ja yhtiökokouksen koolle kutumisesta vastaa hallitus. Ylimääräisiä yhtiökokouksia on mahdollisuus pitää, jos yhtiöjärjestyksessä niin määrätään tai hallitus, osakas tai tilintarkastaja sitä vaatii. Yhtiökokouksessa päätettäviä asioita ovat esimerkiksi tilinpäätöksen vahvistaminen, voittojen käyttö ja hallituksen jäsenten valinta. Yhtiökokouksessa asiat ratkaistaan pääsääntöisesti enemmistöpäätöksellä eli yli puolet annetuista äänistä saaneesta ehdotuksesta tulee

päätös. Yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta voidaan päättää myös ilman yhtiökokouksen pitämistä, jos kaikki osakkaat ovat yksimielisiä päätöksestä. (Osakeyhtiö 2019; Osakeyhtiön perustaminen 2020; Osakeyhtiön hallitus ja muut toimitukset 2019.)

Osakeyhtiön hallitus on yhtiökokouksen valitsema ja siihen kuuluu 1-5 jäsentä ellei yhtiöjärjestyksessä ole säädetty muutoin. Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, tulee valita myös varajäsen. Hallitukseen tulee valita myös puheenjohtaja, jos jäseniä on enemmän kuin yksi. Myös yhtiökokous voi nimetä hallituksen puheenjohtajan. Hallituksen jäseneksi voidaan valita henkilö, joka on suostunut tehtävään eli ilman omaa suostumusta ei voi kuulua hallitukseen. Hallituksen jäseneksi voidaan nimetä täysi-ikäinen henkilö, jolle ei ole asetettu edunvalvojaa, tai joka ei ole konkurssissa tai liiketoimintakiellossa. Osakeyhtiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet tulee ilmoittaa kaupparekisteriin. (Hannula, Kari & Mäki 2014, 15-20; Osakeyhtiön hallitus ja muut toimitukset 2019.)

Hallituksen pääasiallinen tehtävä ja vastuualue on huolehtia, että yhtiön toiminta järjestetään asianmukaisesti. Kaikki ne asiat, joita ei laissa tai yhtiöjärjestyksessä ole jaettu muiden toimielinten tehtäväksi, ovat osa hallituksen tehtävää. Hallituksen vastuulla on yhtiön kirjanpidon valvonnan pätevä järjestäminen, tilinpäätöksen laatiminen sekä kirjanpidon luotettava laadinta. Hallitus käsittelee asiat ja tekee päätökset hallituksen kokouksissa. Päätöksiä voi tehdä, kun yli puolet hallituksen jäsenistä on paikalla. Jos jäsenet ovat eri mieltä päätöksestä, enemmistön ääni voittaa. Äänen mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee. (Hannula ym. 2014, 15-20; Osakeyhtiön hallitus ja muut toimitukset 2019.)

Toimitusjohtaja on aina hallituksen valitsema, mutta toimitusjohtaja ei ole pakollinen osakeyhtiön toimitusjohtaja. Hallitus antaa ohjeita ja määräyksiä toimitusjohtajalle, minkä mukaan hän hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa sekä vastaa kirjanpidon lainmukaisuudesta. Toimitusjohtajan tehtäviä ovat esimerkiksi päivittäinen yleisjohtaminen, yhtiön strategian toteuttaminen sekä myynnin ja johtoryhmätyön johtaminen. Juridisesti toimitusjohtaja on yhtiön toimitusjohtaja, mikä tarkoittaa sitä, ettei hän ole rinnastettavissa työntekijään. Toimitusjohtajaan ei siis voi soveltaa työlakeja, esimerkiksi työsopimus- ja vuosilomalakia. Hannula ym. 2014, 34-39; Osakeyhtiö 2019; Osakeyhtiön perustaminen 2020.)

2.2 Osakassopimus

Osakassopimus ei ole pakollinen, mutta se on hyvä tehdä omistajia ollessa useampi kuin yksi. Osakassopimuksessa voidaan sopia niistä asioista, joita ei osakeyhtiölaissa ole määritelty. Esimerkiksi riitatapauksissa osakassopimus on suuressa asemassa. Perusteellisella osakassopimuksella voidaan etukäteen huomioida tilanteita, joissa osakkaiden välillä voisi syntyä riitatilanteita. Osakassopimus voi olla vapaamuotoinen sopimus, ja usein se laaditaan ennen yrityksen perustamista, mutta sen voi laatia myös jälkikäteen. Sopimuksen voi laatia itse, mutta joissain tilanteissa, esimerkiksi jos suunnitelmissa on ottaa suuri määrä osakkaita ja sijoittajia

mukaan, sopimuksen laadinta on hyvä antaa lakimiehen tehtäväksi. Osakassopimus on paras laatia heti yritystoiminnan alkaessa tai kun uusi osakas tulee yhtiöön. Jos yhtiö toimii pitkään ilman osakassopimusta, sen laatiminen myöhemmin ei ole enää niin helppoa. (Osakeyhtiön perustaminen 2020; Lukander 2017.)

Osakassopimuksen sisältöön vaikuttaa muun muassa yhtiön koko, millaista toimintaa yhtiö harjoittaa, millainen yhtiön omistusjakauma on ja milloin osakassopimus laaditaan. Sen sisältöä ei ole kuitenkaan säännelty laissa. Osakassopimuksessa tulee ilmetä, mitä varten osakeyhtiö on perustettu, ja mitkä ovat sen tärkeimmät tavoitteet. Sopimuksessa on hyvä olla selkeästi kerrottu, millaisia velvoitteita osakkeenomistajilla on. Määrätä voidaan esimerkiksi osakkeenomistajien taloudellisesta vastuusta ja työntekovelvoitteista sekä mahdollisista sanktioista, jos osakeyhtiön sääntöjä rikotaan tai laiminlyödään. Myös voitoista, osakkeiden arvonnäyttelystä, kilpailukiellosta, salassapitovelvollisuudesta irtisanomisehdoista tulee sopia. (Osakassopimuksen sisältö 2020; Kyläkallio 2011.)

3 Osakeyhtiön perustaminen

Osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö eli osakeyhtiö. Ainakin yhden perustajan kotipaikka tulee olla Euroopan talousalueella eikä yksikään perustajista voi olla konkurssissa tai vajaavaltainen. Vuoden 2019 heinäkuusta alkaen osakeyhtiön perustamiseen ei tarvitse osakepääomaa. Aiemmin osakeyhtiön perustamiseen on vaadittu vähintään 2500 euron osakepääomaa. Ainoa kustannus aiheutuu perustamisilmoituksen käsittelymaksusta, joka on joko 275 tai 380 euroa riippuen siitä, tehdäänkö ilmoitus verkossa vai paperilomakkeella. (Osakeyhtiön perustaminen helpottuu: 2500 euron alkupääomaa ei enää vaadita 2019; Osakeyhtiön perustaminen 2019.)

3.1 Perustamisilmoitus

Osakeyhtiön perustamisen tärkeä vaihe on rekisteröidä yritys kaupparekisteriin. Tätä varten tulee tehdä perustamisilmoitus. Samalla perustamisilmoituksella voi ilmoittaa yrityksen myös Verohallinnon rekistereihin. Osakeyhtiön perustamisilmoitus tehdään verkossa YTJ-palvelussa, kun neljä ehtoa täyttyvät: Osakkeenmerkitsijät ovat täysi-ikäisiä luonnollisia henkilöitä ja heillä sekä hallituksen jäsenillä on suomalainen henkilötunnus sekä mahdollisuus tunnistautua verkossa esimerkiksi verkkopankkitunnuksilla tai sirullisella henkilökortilla, vakiomuotoinen yhtiöjärjestys on riittävä yritykselle, osakkeilla ei ole merkintähintaa ja osakepääomaa on nolla euroa sekä mahdollisilla tilintarkastajilla ja muilla edustamiseen oikeutetuilla henkilöillä on suomalainen henkilötunnus. Ilmoittaessa yritystä YTJ-palvelussa, palvelu muodostaa sekä perustamissopimuksen että yhtiöjärjestyksen itsestään. Ilmoitusta tehdessä tulee ilmoittaa osa-

keyhtiön toiminimi, toimiala, tilikausi sekä kotipaikka, hallitukset jäsenten nimet ja henkilötunnukset ja tilintarkastajien ja muiden edustamiseen oikeutettujen henkilöiden nimet ja henkilötunnukset. Jos aiemmin mainitut neljä ehtoa eivät täyty, tulee ilmoitus tehdä paperilomakkeella. Rekisteröinti maksaa verkossa 275 euroa ja paperilomakkeella tehtynä 380 euroa. (Osakeyhtiön perustamisilmoitus 2020.)

3.2 Rahoitus

Usein yritystä perustaessa menot ovat suuremmat kuin tulot. Tämä johtuu siitä, että alkuvaiheessa on tehtävä investointeja ja maksettava esimerkiksi työtiloista. Arvaamattomilta tilanteilta voi välttyä, kun ennen yritystoiminnan aloittamista kartoittaa yrityksen todellisen rahoitustarpeen. Rahoitustarpeen kartoittamisen jälkeen seuraava vaihe on miettiä rahoituksen lähde eli kuinka tarve saadaan katettua. On kovin yleistä, että aloittavan yrityksen rahoituksesta suuri osa on yrittäjän omaa rahaa. Osakeyhtiön rahoitus voidaan jakaa karkeasti kahteen: omaan pääomaan sekä vieraaseen pääomaan. Vieras pääoma on rahaa, joka on lainattu ja tulee maksaa takaisin. Omaa pääomaa voivat olla esimerkiksi rahastot. Oma pääoma on osuus yrityksen omaisuudesta, ja sitä ei ole aikomus maksaa takaisin. (Aloittavan yrityksen rahoitus 2020; Yrityksen rahoitus 2020.)

Ensimmäinen vaihtoehto, joka monelle tulee mieleen yrityksen rahoittamisesta, on pankkilaina. Laina on hyvä vaihtoehto, mutta lainalle on oltava takaajia tai vakuuksia, joka on monesti hidaste tai jopa este. Yritystä perustaessa yrityksellä ei yleensä ole mitään vakuudeksi soveltuvaa omaisuutta, jolloin usein yrittäjä itse takaa yrityksen lainan henkilökohtaisesti. Tällöin osakeyhtiömuotoisen yrityksen yrittäjän vastuu kasvaa. Myös Finnvera eli rahoituslaitos, jonka valtio omistaa, auttaa uusia pk-yrityksiä rahoituksen kanssa. Yritys voi saada Finnveralta lainaa tai takauksen pankista haettavalle lainalle. Yrittäjä voi saada Finnveralta myös henkilökohtaisen lainan esimerkiksi osakepääoman sijoittamiseen. Finnveran lainaa haetaan verkkopalvelusta, jossa määritellään yritykselle sopiva rahoitusvaihtoehto. Yrittäjän on hyvä huomioida, että Finnvera ei voi olla yrityksen ainoa rahoittaja. (Aloittavan yrityksen rahoitus 2020; Yrityksen rahoitus 2020; Finnveran lainat 2020.)

Starttiraha ei varsinaisesti ole osa yrityksen rahoitusta vaan ennemminkin yrittäjän tuki, jonka tarkoitus on turvata yrittäjän toimeentuloa yrityksen ensimmäisten kuukausien aikana. Starttirahaa maksetaan vuonna 2020 33,66 euroa päivässä, viitenä päivänä viikossa eli kuukausi-summa on noin 700 euroa bruttona. Starttirahaa haetaan TE-toimistosta ennen yritystoiminnan aloittamista. Jotta starttirahaa voi saada, tulee hakijan olla työtön työnhakija, siirtyä ko-koaikaiseksi yrittäjäksi esimerkiksi palkkatyöstä tai opiskelusta tai laajentaa sivutoimista yritystoimintaa päätoimiseksi. (Yrityksen rahoitus 2020; Starttiraha - aloittavan yrittäjän tuki 2020.)

3.3 Kirjanpito

Kirjanpito on liiketoiminnan tapahtumien ja niiden rahamäärien kirjaamista. Kirjanpitolain mukaan kaikki yritykset ovat kirjanpitovelvollisia. Kirjanpito koostuu yrityksen tuotoista, kuluista, omaisuudesta, omista varoista sekä veloista. Kirjanpidosta selviää, tekeekö yritys voittoa vai tappiota. Usein pk-yritysten kirjanpito ulkoistetaan tilitoimistolle, mutta yrittäjän on silti hyvä tietää kirjanpidon perusasiat. (Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020.)

Osakeyhtiön kirjanpito tulee tehdä kirjanpitolakia noudattaen. Osakeyhtiössä tulee tehdä kahdenkertainen kirjanpito, tilinpäätös sekä usein tilintarkastus. Kahdenkertaisella kirjanpidolla tarkoitetaan sitä, että kirjaukset kirjataan sekä kredit- että debet-tilille, jotka kertovat, mistä raha on tullut ja mihin se on käytetty. Kahdenkertainen kirjanpito on aina suoriteperusteista eli tapahtumat kirjataan sille päivälle, kun suoritus on tapahtunut. Jos yritys tilaa palvelun toiselta yritykseltä 30.4., palvelu tuotetaan 15.5. ja maksetaan 4.6., suorituspäivä on päivämäärä, jolloin palvelu on tuotettu eli 15.5. Tämä päivämäärä merkitään kirjanpitoon. (Osakeyhtiön kirjanpito 2020; Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020.)

Kirjanpidon tulee sisältää kaikki tarvittava tosineineisto eli niin sanottu todistusaineisto kaikista yrityksen liiketapahtumista. Yksinkertaisimmillaan tosine on kuitti, esimerkiksi taksikyydistä asiakastapaamiseen. Tosine voi olla myös esimerkiksi liiketilan vuokrasopimus, lasku, matkalasku, tiliote tai ajopäiväkirja. Tosineiden tarkoitus on saada lain edellyttämät tiedot kirjanpitoon ja ennen kaikkea todentaa kirjanpidon tapahtumat. Jos tosineita tai muunlaista vahvistusta ei ole, tapahtumaa ei voi kirjata kirjanpitoon. Tosineissa tulee olla selkeät tiedot siitä, kuka myy ja mitä, päivämäärä, summa sekä verojen määrä. Joissain tilanteissa tosineita tulee täydentää, jotta siitä selviää, miten se liittyy yrityksen liiketoimintaan. Esimerkiksi asiakkaan kanssa pidetyltä lounastapaamiselta saatu kuitti pelkiltään ei riitä tosineeksi. Kirjanpitäjällä tulee selvittää kirjallisesti, miten ostos liittyy yrityksen liiketoimintaan. (Kirjanpidon tosine 2020; Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020.)

Kirjanpitolain mukaan tosineita tulee säilyttää vähintään kuusi vuotta verovuoden päättymisestä. 10 vuotta tilikauden päättymisestä säilytettäviä kirjanpitoaineistoja ovat tilinpäätös, toimintakertomus, kirjanpidot, tililuettelo ja luettelo kirjanpidoista sekä aineistoista. Kirjanpitoaineiston voi säilyttää paperisena tai sähköisenä. Sähköisen aineiston tulee kuitenkin olla sellaisessa muodossa, että sen voi tulostaa paperille. (Kirjanpidon tosine 2020; Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020.)

Tapahtumat kirjataan kirjanpitoon aikajärjestyksessä. Kirjaukset voi tehdä kuukausittain tai jaksoittain, kuitenkin enintään neljän kuukauden jälkeen jakson tai kalenterikuukauden päättymisestä. Poikkeuksena on käteismaksut, jotka tulee kirjata päivittäin. (Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020.)

Osakeyhtiön tilikausi on pituudeltaan 12 kuukautta. Poikkeuksena kuitenkin vuodet, jolloin liiketoiminta aloitetaan tai lopetetaan. Tällöin tilikausi voi poikkeuksellisesti olla lyhyempi tai pidempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Usein osakeyhtiön tilikausi ajoittuu tammikuun ensimmäisestä päivästä joulukuun viimeiseen päivään, mutta muutkin vuoden mittaiset ajanjakso-
sot ovat mahdollisia, esimerkiksi 1.8. - 31.7. Osakeyhtiön tilikaudesta tulee määrätä joko perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä. (Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020; Osakeyhtiön yhtiöjärjestys 2020.)

Tilinpäätös tulee tehdä kirjanpidon perusteella tilikauden päätyttyä ja se sisältää aina tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetiedot. Tilinpäätöksen avulla selviää tilikauden tulos. Tilintarkastuksen tekee yhtiökokouksen valitsema ulkopuolinen tilintarkastaja ja se tulee tehdä jokaiselta tilikaudelta. Tilintarkastus ei ole pakollinen, jos yrityksen päättynyt ja edellinen tilikausi täyttävät seuraavista ehdoista maksimissaan yhden: taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa, liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa tai palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus 2020; Osakeyhtiön kirjanpito 2020.)

3.4 Verotus

Osakeyhtiön verotus koostuu pääasiassa kolmesta verosta: arvonlisävero, osakeyhtiön tulovero ja yrittäjän henkilökohtainen tulovero. Yrityksen toimintaan saattaa liittyä myös muita veroja, toimialan mukaan. (Osakeyhtiön verotus 2020.)

3.4.1 Arvonlisävero

Osakeyhtiön myydessä palvelua tai tuotetta asiakkaalle, asiakas maksaa samalla myös arvonlisäveron eli alv:n, jonka osakeyhtiö tilittää valtiolle. Arvonlisäveron tarkoitus onkin verottaa kuluttamista, jonka vuoksi kuluttajat eli asiakkaat maksavat sen. Yritykset maksavat myös toisilleen arvonlisäveroa, mutta lähes kaikissa tapauksissa osakeyhtiöllä on mahdollisuus vähentää maksamansa alv keräämästään alv:sta ennen tilittämistä valtiolle. Tätä kutsutaan arvonlisäveron vähennysoikeudeksi. Esimerkiksi Tukku Oy myy tuotteen Kauppa Oy:lle hintaan 62 euroa, hinta sisältää alv 24% 12 euroa. Kauppa Oy myy tuotteen kuluttajalle hintaan 124 euroa, hinta sisältää alv 24% 24 euroa. Tukku Oy tilittää valtiolle keräämänsä alv:n, 12 euroa, ja Kauppa Oy tilittää valtiolle kuluttajan maksaman alv:n, 24 euroa, sekä itse maksamansa alv:n, 12 euroa, erotuksen eli 12 euroa. Arvonlisäverokantoja on neljä, joista yleisin on 24 prosenttia, jonka piiriin kuuluu suurin osa tuotteista ja palveluista. Muita verokantoja kutsutaan alennetuiksi verokannoiksi ja näitä ovat 14%, 10% ja 0%. 14% kattaa esimerkiksi elintarvikkeet sekä ravintolapalvelut, 10% kattaa esimerkiksi kirjat, lehdet sekä lääkkeitä ja 0% eli nollaverokanta, joka kattaa esimerkiksi arvonlisäverottoman myynnin ulkomaille. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

Jokainen osakeyhtiö on arvonlisävelvollinen ja ilmoittautuminen arvonlisäverovelvollisen rekisteriin tulee tehdä, jos liikevaihto ylittää 10 000 euroa tilikauden aikana. Jos vuonna, jona liiketoiminta aloitetaan, tilikausi on lyhyempi tai pidempi kuin 12 kuukautta, liikevaihto suhteutetaan 12 kuukauteen: liikevaihto jaetaan tilikauden pituudelle (kuukausina) ja kerrotaan 12 kuukaudella. Eli jos ensimmäisen tilikauden pituus on 10 kuukautta ja liikevaihto on 9000 euroa, on suhteutettu liikevaihto $9000 / 10 \times 12 = 10\,800$ euroa. Jos osakeyhtiön liikevaihto on alle 10 000 euroa, ei yhtiötä tarvitse ilmoittaa arvonlisäverovelvollisen rekisteriin ja arvonlisäveroa ei tarvitse kerätä tai tilittää. Halutessaan osakeyhtiön, jonka liikevaihto on alle 10 000 euroa, voi ilmoittaa rekisteriin. Tämä on suositeltavaa, koska jos osakeyhtiö ei kuulu arvonlisäverovelvollisen rekisteriin, se ei voi vähentää maksamiaan arvonlisäveroja. Tällöin myös hankinnat ovat aina arvonlisäveron verran kalliimpia. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

Arvonlisäveron alarajahuojennuksesta on apua pienille yrityksille. Osakeyhtiöllä on mahdollisuus alarajahuojennukseen, jos se kuuluu arvonlisäverovelvollisen rekisteriin ja sen tilikauden liikevaihto on alle 30 000 euroa. Yrityksen liikevaihto vaikuttaa alarajahuojennuksen määrään: alle 10 000 euron liikevaihto oikeuttaa täysimääräiseen alarajahuojennukseen eli kaikki yrityksen keräämä alv saadaan alarajahuojennuksena. Jos yrityksen liikevaihto on yli 10 000 euroa ja alle 30 000 euroa, yritys saa alarajahuojennuksena osan keräämästään arvonlisäverosta. Alv:n alarajahuojennus lasketaan seuraavalla kaavalla: $\text{vero} - ((\text{liikevaihto} - 10\,000\text{e}) \times \text{vero}) / 20\,000\text{e}$. Eli jos liikevaihto on 15 000 euroa ja siitä on kerätty alv 24% ja vähennettäviä hankintoja ei ole tehty, arvonlisäveroa tulisi tilittää $15\,000\text{e} \times 24\% = 3600$ euroa. Kun nämä summat lisätään kaavaan, saadaan arvonlisäveron alarajahuojennukseksi 2700 euroa. $3600\text{e} - ((15\,000\text{e} - 10\,000\text{e}) \times 3600\text{e}) / 20\,000\text{e} = 2700$ euroa. Kun alkuperäisestä alv:n määrästä, 3600 euroa, vähennetään alarajahuojennuksen summa, 2700 euroa, tilitettävän arvonlisäveron summaksi jää 900 euroa. Alarajahuojennus tulee laskea itse ja ilmoittaa arvonlisäveroilmoituksella tilikauden viimeisenä kuukautena tai kalenterivuoden viimeisenä verokautena. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

Arvonlisäveroilmoitus tehdään verokausittain, joka tarkoittaa monen yrityksen kohdalla kuukausittain. Jos yrityksen liikevaihto tilikauden aikana on alle 100 000 euroa, verokausi voi olla neljännesvuosi, tai jos liikevaihto on tilikauden aikana alle 30 000 euroa, verokausi voi olla kalenterivuosi. Arvonlisäveroilmoitus tulee tehdä Verohallinnon OmaVero-palvelussa, ja sen tekeminen on hyvä antaa kirjanpitäjän tai tilitoimiston tehtäväksi, mutta yrittäjän tulee olla tietoinen, miten alv lasketaan ja ilmoitetaan. Arvonlisäveroilmoitus tulee tehdä ja arvonlisäverot maksaa verokautta toisena seuraavan kuukauden 12. päivänä. Poikkeuksena kalenterivuoden pituinen verokausi, jolloin takarajana on seuraavan helmikuun viimeinen päivä. Eli tilikauden ollessa 1.1. - 31.12., jos verokausi on yksi kuukausi, tammikuun alv ilmoitetaan ja maksetaan maaliskuun 12. päivänä. Jos verokausi on neljännesvuosi, tammi-helmikuun alv il-

moitetaan ja maksetaan toukokuun 12. päivänä ja verokauden ollessa kalenterivuosi, tammi-kuun alv ilmoitetaan ja maksetaan seuraavan vuoden helmikuun viimeisenä päivänä. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

3.4.2 Osakeyhtiön tulovero

Osakeyhtiön tulee maksaa sen verotettavasta voitosta yhteisöveroa, vuonna 2020 20 prosenttia. Yhteisövero lasketaan tulolähteittäin, ja niitä voi olla kolme: elinkeinotulolähde, maatalouden tulolähde ja henkilökohtainen tulolähde. Elinkeinotulonlähde on tuloa, joka liittyy yrityksen liiketoimintaan, maatalouden tulolähde on maataloudesta saatavaa tuloa ja henkilökohtainen tulolähde on tuloa, jota ei voi luokitella kumpaankaan edellä mainittuun. Tämä voi olla esimerkiksi tulo ulkopuoliselle vuokratusta kiinteistöstä, joka ei liity elinkeinotoimintaan. Osakeyhtiön verotettavat tulot muodostuvat, kun jokaisen tulolähteen veronalaisista tuloista vähennetään vähennyskelpoiset menot. Jokaisen tulolähteen tuloista tulee vähentää viimeisen 10 vuoden tappiot. Tulovero summa saadaan laskemalla eri tulolähteiden verotettavat tulot yhteen. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

Tulovero maksetaan ennakko-verona, joka määräytyy edellisen tilikauden verotuksen mukaan. Yrityksen perustamisvuonna ennakko-veroarvio tulee tehdä Verohallinnon OmaVero-palvelussa, ja tämän arvion mukaan maksetaan ennakko-veroa. Jos ennakko-veroa on maksettu liian vähän, osakeyhtiö voi hakea ja maksaa lisäennakkoa tilikauden jälkeen. Lisäennakko on korotonta, jos se haetaan ja maksetaan kuukauden sisällä tilikauden päättymisestä. Jos ennakko-veron tai lisäennakon summa on liian pieni, Verohallinto perii jäännösveroa, joka on korollista. Jos yritys arvioi tuloksensa korkeammaksi, mitä se todellisuudessa on, ennakko-veron määrä on liian suuri. Maksetun veron saa takaisin veronpalautuksena, mutta käsittely kestää, joten tässä tapauksessa on hyvä olla suoraan yhteydessä Verohallintoon ja korjata arvio vastaamaan yrityksen todellista tulosta. Tämän lisäksi osakeyhtiön tulee tehdä sähköinen veroilmoitus neljän kuukauden aikana tilikauden päättymisen jälkeen. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

3.4.3 Yrittäjän henkilökohtainen tulovero

Osakeyhtiön omistajan tuloverotukseen vaikuttaa, saako hän osinkoja vai nostaako hän palkkaa. Osinkoa maksetaan osakkaille niin paljon kuin he omistavat osakkeita. Osingon verotettava määrä lasketaan maksettavan osingon määrästä suhteessa osakkeen matemaattiseen arvoon, jonka määrittää Verohallinto. Matemaattinen arvo lasketaan, kun edellisen tilikauden velat vähennetään varoista ja jaetaan osakkeiden määrällä. Yrittäjän nostaessa palkkaa, palkka verotetaan progressiivisesti ansiotuloverona verokortin mukaan eli se on normaalia palkkatuloa. (Osakeyhtiön verotus 2020; Osakeyhtiön verotus 2020.)

3.5 Vakuutukset

Osakeyhtiön vakuutukset jaetaan kolmeen eri luokkaan: yrittäjän lakisääteiset vakuutukset, kuten YEL-vakuutus eli yrittäjän eläkevakuutus ja mahdolliset pakolliset toimialakohtaiset vakuutukset, työntekijöiden lakisääteiset vakuutukset sekä vapaaehtoiset vakuutukset. Yrittäjän eläkevakuutus on pakollinen, jos seuraavat ehdot täyttyvät: yrittäjä on 18-68-vuotias, yrityksen toiminta jatkaa yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta ja työtulo eli palkka on 8000 euroa vuodessa tai enemmän. Kyseinen vakuutus vastaa melkein kaikesta yrittäjän eläkkeestä sekä sosiaaliturvasta, esimerkiksi vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeestä sekä sairauspäivärahasta. Jos yrittäjän ei ole ottanut YEL-vakuutusta, vaikka sen vaatimat ehdot olisivat täyttyneet, Eläketurvakeskus kehottaa yrittäjää sen hankkimaan. Jos yrittäjä ei toimi kehotuksen mukaisesti, Eläketurvakeskus hankkii kyseisen vakuutuksen yrittäjän puolesta, yrittäjän kustannuksella. (Osakeyhtiön vakuutukset 2020; Osakeyhtiön YEL, TyEL ja eläketurva 2020.)

YEL-vakuutuksen lisäksi yrittäjällä ei yleensä ole muita pakollisia vakuutuksia. Poikkeuksena on muun muassa potilasvakuutus, jonka laki edellyttää terveyden- ja sairaanhoitoalan yrittäjiltä, esimerkiksi fysioterapeuteilta. Työntekijöiden lakisääteiset vakuutukset tulee myös huomioida, jos yrityksellä on työntekijöitä. Näitä ovat TyEL eli työeläkevakuutus, työtapaturma- ja ammattitautivakuutus, työntekijän ryhmähenkivakuutus, työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan sairausvakuutusmaksu. (Osakeyhtiön vakuutukset 2020; Osakeyhtiön YEL, TyEL ja eläketurva 2020.)

Näiden pakollisten vakuutusten lisäksi yrityksen toimintaa kannattaa usein suojata mahdollisilta riskeiltä ottamalla vapaaehtoisia vakuutuksia. Yrittäjän tapaturmavakuutus tuo turvaa, jos työ on tapaturma-altista. Myös toimitilan ja omaisuuden vakuuttamista kannattaa vähintäänkin harkita, koska se suojaa tulipalolta, varkaudelta sekä vahingolta. Jos yrityksen toiminta sisältää paljon matkustamista, on matkavakuutus hyvä olla olemassa. (Osakeyhtiön vakuutukset 2020; Osakeyhtiön YEL, TyEL ja eläketurva 2020.)

4 Yritystoiminnan riskit

Riskit kuuluvat yrityksen liiketoimintaan eikä niitä voi aina välttää. Yrityksen tuleekin olla tietoinen mahdollisista riskeistä ja suunnitella riskien kartoittamiseen ja ehkäisemiseen on hyvä olla olemassa. Jotta yritys selviää riskeistä, tulee riskienhallintaa työstää taukoamatta. (Yritystoiminnan riskit 2020; Esa 2019.)

4.1 Riskien kartoittaminen

Jotta mahdolliset riskit voidaan ottaa huomioon, tulee ensin selvittää, minkälaiset riskit ovat mahdollisia omalle yritystoiminnalle. Riskejä kartoittaessa on hyvä perehtyä kaikkiin riskityyppeihin tarkasti, jotta mikään ei jää huomiotta. Yritystoiminnan sisältäessä huomattavia riskejä, on osakeyhtiö viisas valinta yhtiömuodoksi, koska osakeyhtiön riskit on selvästi rajattu: yrittäjä on vastuussa vain yhtiöön sijoittamistaan tai lainaamistaan rahoista sekä lainoista, jotka hän mahdollisesti on henkilökohtaisesti taannut. (Yritystoiminnan riskit 2020; Taipale 2018.)

4.2 Riskityypit

Eri riskit voivat kuulua moneenkin eri riskityyppiin, koska rajat riskityyppien välillä eivät aina ole selkeitä. Tämän lisäksi, jos yhden riskin jättää huomioimatta, voi se muodostaa riskiketjuja. Riskit kannattaakin lajitella eri tyyppien mukaan, jotta yrityksen mahdolliset riskit on helpompi käsittää. Pääsääntöisesti yritystoiminnan riskit voidaan jakaa kolmeen eri riskityyppiin: liikeriskeihin, taloudellisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin. (Yritystoiminnan riskit 2020.)

Liikeriskit ovat riskejä, joissa on myös voiton mahdollisuus eli ne vaikuttavat yrityksen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Taloudelliset riskit vaikuttavat yrityksen rahoitukseen, vakavaraisuuteen ja siihen, riittääkö pääoma. Usein taloudellisiin riskeihin voi varautua etukäteen, mutta osaan yritys itse ei voi vaikuttaa. Vahinkoriskit ovat odottamattomia tapahtumia, jotka tulevat yrityksen ulkopuolelta. Lähes aina yritys on tiedostanut vahinkoriskit, mutta ajankohtaa ei voi kukaan ennustaa. Tämän vuoksi vahinkoriskeistä tulee arvioida, kuinka odotettavissa olevaa niiden toteutuminen on. (Yritystoiminnan riskit 2020.)

Näiden kolmen edellä mainitun riskityypin lisäksi riskejä voidaan jakaa vielä pienempiin osiin, esimerkiksi henkilö-, omaisuus-, sopimus- ja tietoriskeihin. Henkilöriskit ovat riskejä, jotka vaikuttavat yrityksen henkilöstöön tai ovat sen aiheuttamia. Etenkin pienissä yrityksissä henkilöriskit voivat olla merkittäviä: jos yksi tärkeässä roolissa oleva työntekijä irtisanoutuu, voi se vaikuttaa koko yrityksen toimintaan negatiivisesti. Muita henkilöriskeihin luettavia riskejä ovat esimerkiksi työntekijöiden sairastumiset ja tapaturmat. Henkilöriskien vähentämiseksi on hyvä kartoittaa tapaturmien mahdollisuudet sekä muut vaaratekijät ja ylläpitää työyhteisön ilmapiiri hyvänä sekä huomioida, kuinka kuormittavaa työ on. (Yritystoiminnan riskit 2020.)

Omaisuusriskit vaikuttavat nimensä mukaisesti yrityksen kiinteään tai irtaimen omaisuuden, esimerkiksi kiinteistön tai laitteiston, tuhoutumiseen tai vahingoittumiseen. Esimerkiksi tulipalo ja vesivahinko ovat omaisuusriskejä, joihin voidaan varautua tai vaikuttaa tarvittavalla tiedottamisella. Esimerkiksi pelastussuunnitelman laatiminen voi vähentää tulipalon riskiä tai tulipalon tai muun vahingon sattuessa pelastaa ihmishenkiä. Omaisuusriskien varalta on hyvä

olla vakuutus tai vakuutuksia, jotka korvaavat mahdolliset vahingot. (Yritystoiminnan riskit 2020.)

Sopimusriskit ovat osa yritysten välistä sopimista. Yleisin riski aiheutuu siitä, että sopimusta ei ole tehty tai se on tehty hätiköidysti. Sopimusriskien minimoimiseksi onkin erittäin tärkeää laatia sopimukset perusteellisesti. Sopimus on aina sitova, jonka vuoksi siinä tulee määritellä, mitä seuraamuksia koituu sopimusrikkomuksesta sekä eri osapuolten vastuut ja velvollisuudet. Hyvä sopimus on sellainen, jota voi tulkita vain yhdellä tavalla. (Yritystoiminnan riskit 2020.)

Tietoriskit vaikuttavat yrityksen tietokantoihin ja muihin dokumentteihin. Esimerkiksi tietojen pääsy väärin henkilöiden käsiin tai tietojen tuhoutuminen ovat tietoriskejä. Tietojen tuhoutumiselta tulee varautua säilyttämällä kopioita, niin sähköisistä kuin paperilla olevista tiedoista, useassa paikassa. Sähköistä tietoa säilyttäessä tulee huomioida, että teknologia, jota käytetään, on huollettu säännöllisesti ja ajan tasalla sekä viruksia ja haittaohjelmia vastaan on suojaus. Yrityksen henkilöstöä on ohjeistettava toimimaan siten, että tietoriskit voidaan minimoida. (Yritystoiminnan riskit 2020.)

4.3 Taantuma

Taantuma on tilanne, jossa bruttokansantuote laskee kahtena peräkkäisenä neljänneksenä, kun talous ei kasva puoleen vuoteen, syntyy taantuma. Suomen talouspolitiikan avulla voidaan vaikuttaa taantumien pituuteen ja suuruuteen. Jos valtion avustusten avulla yritysten konkurssit ja työttömyyden kasvu pystytään estämään, taantuma pysyy paremmin hallinnassa. (Helmi 2020.)

Taantumaan sekä muihin taloudellisesti epävakaisiin tilanteisiin on hyvä varautua tiedostamalla yrityksensä taloudellinen tilanne koko ajan, myös ”hyvinä hetkinä”. Esimerkiksi hintoja nostamalla voi kasvattaa yrityksen puskuria ja näin varautua taloudellisesti huonoihin tilanteisiin. Poikkeustilanteissa viranomaisten virallisilta tiedotuskanavilta löytyy parhaiten ajantasaisin tieto. Näitä ovat muun muassa Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Verohallinnon www-sivut. (Helmi 2020; Simonaho 2020.)

Taantumien syy vaikuttaa eri tavoin yrityksen nykyiseen toimintaan ja siihen, miten toimintaa voidaan muokata poikkeustilanteen aikana sekä sen jälkeen. Esimerkiksi vuoden 2020 koronavirusepidemian aikana muun muassa ravintoloiden liiketoiminta kärsi, koska Suomen hallitus määräsi ravintoloiden sisätilat suljettaviksi asiakkailta usean kuukauden ajaksi. Ruokien ja juomien ulosmyynti oli mahdollista, joten monet yritykset panostivat take away -annoksiin ja kotiinkuljetukseen, jotta liiketoimintaa oli mahdollista jatkaa. Monet yrittäjät siirsivät toimintansa osittain tai kokonaan verkkokaupan puolelle ja houkuttelivat asiakkaita esimerkiksi ilmaisilla toimituskuluilla. Jos yritykset eivät pysty tarjoamaan palveluitaan, ne eivät tuota rahaa, ja tämä laskee bruttokansantuotetta.

Kun yritykseen tuleva rahavirta hiipuu, myös yrittäjän maksukyky heikkenee. Tällöin on hyvä olla heti yhteydessä velkojaan ja sopia maksusuunnitelmasta. Esimerkiksi pankin kanssa voi sopia lainan lyhennysvapaasta, monet pankit varmastikin joustavat tilanteen ollessa maan- tai jopa maailmanlaajuinen. Jos yrittäjä arvioi, että tulevan tilikauden tulos taantuman vuoksi on aiemmin arvioitua pienempi, on ennakoverojen määrää hyvä pienentää. Arviota voi muuttaa Verohallinnon [www-sivuilla](#), OmaVero-palvelussa. Näin välttää siltä, että veroja ei makseta liikaa. (Simonaho 2020.)

5 Toteutus

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Suomessa toimivilta yrittäjiltä vinkkejä yritystoiminnan perustamiseen sekä selvittää, millaista tietoa he olisivat kaivanneet omaa yritystä perustaessaan. Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtävään tarkasteltavaa ilmiötä kohdehenkilöiden näkökulmasta eli kiinnostus on kohdehenkilöiden kokemuksissa, ajatuksissa ja tunteissa (Puusa & Juuti 2020). Tutkimus toteutettiin kyselynä Google Formsia hyödyntäen. Kysely jaettiin eri yrittäjien Facebook-ryhmissä, Naisyrittäjät ja Yrittäjä: mainosta yritystäsi, Yritysvoimaa Oy:n [www-sivuilla](#) sekä Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin Facebook- ja LinkedIn-sivuilla. Vastauksia odotettiin noin 50kpl.

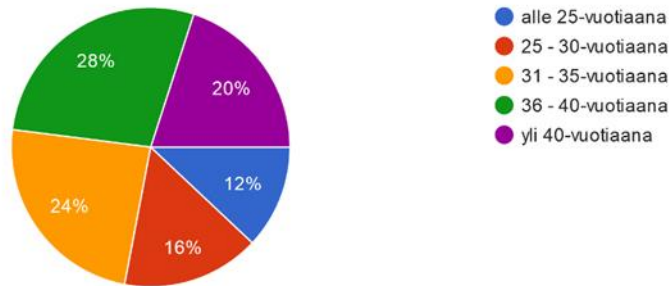
Kyselylomakkeen kysymykset laadittiin niin, että suurin osa kysymyksistä on avoimia kysymyksiä. Vastaajat eli yrittäjät pystyivät siis vastaamaan omin sanoin eikä heidän tarvinnut valita valmiista vastausvaihtoehdoista. Avoimien kysymysten päätarkoitus oli saada vastaajat todella miettimään vastauksiaan, ja tätä kautta saada heiltä tietoa asioista, joita ei ole aiemmin osattu ottaa huomioon.

6 Tulokset

Opinnäytetyön aikana luotiin kysely, jonka avulla selvitettiin tietoa osakeyhtiömuotoisen yrityksen omistajilta muun muassa heidän yrityksensä alkuvaiheesta, rahoituksesta ja riskeistä sekä vinkkejä yrittäjälle, joka on perustamassa osakeyhtiötään taantuman aikana. Kyselyn odotettiin noin 50 vastausta, jotta tulokset olisivat koostuneet mahdollisimman monen eri alan yrittäjän vastauksista. Vastauksia saatiin kuitenkin vain puolet eli 25 kappaletta. Tämä vaikutti siihen, että tulosten analysointi oli haasteellisempaa.

Kyselyn ensimmäisessä kysymyksessä (liite 1) selvitettiin, minkä ikäisenä vastaaja on perustanut yrityksensä. Noin neljäsosa vastaajista on perustanut yrityksensä alle 31-vuotiaana. Suurin vastausprosentti oli 36-40-vuotiailta, 28%.

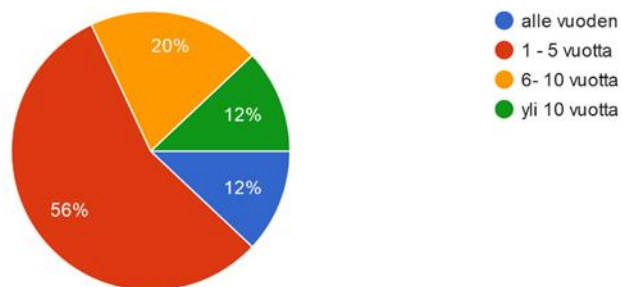
Minkä ikäisenä perustit yrityksesi?
25 vastausta

Kuvio 1: Kysely, kysymys 1.

Kyselyn toisen kysymyksen (liite 2) tarkoituksena oli selvittää, kuinka pitkään vastaaja on toiminut yrittäjänä. Yli puolet, 56%, on toiminut yrittäjänä 1-5 vuotta ja viidesosa 6-10 vuotta.

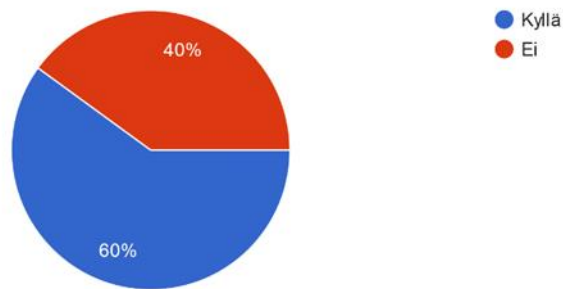
Kuinka pitkään olet toiminut yrittäjänä?
25 vastausta

Kuvio 2: Kysely, kysymys 2.

Kolmannen kysymyksen (liite 3) avulla selvitettiin, onko vastaaja siirtynyt heti yritystä perustaessa kokopäiväiseksi yrittäjäksi. Suurin osa, 60%, vastaajista vastasi tähän kysymykseen kyllä.

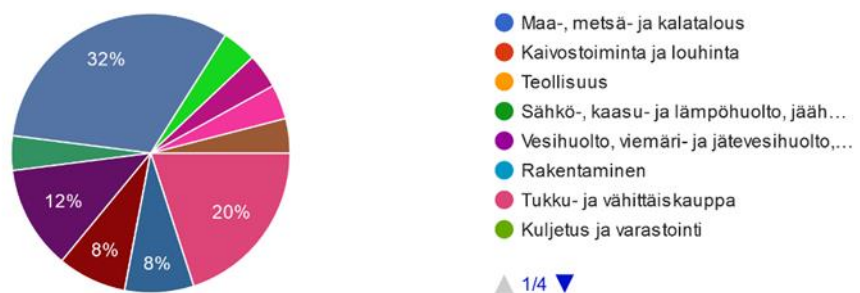
Siirrytkö heti kokopäiväiseksi yrittäjäksi, kun perustit yrityksen?
25 vastausta

Kuvio 3: Kysely, kysymys 3.

Neljännän kysymyksen (liite 4) avulla selvitettiin vastaajan yrityksen päätoimiala. Suurimmiksi näistä nousivat muu palvelutoiminta, 32%, ja tukku- ja vähittäiskauppa, 20%.

Mikä on yrityksesi päätoimiala?
25 vastausta

Kuvio 4: Kysely, kysymys 4.

Seitsemännessä kysymyksessä (liite 7) yrittäjiltä kysyttiin, mikä tieto oli arvokkainta yritystä perustaessa. Vastaajat olivat sitä mieltä, että arvokkain heille ollut tieto on taloushallintoon ja kirjanpitoon liittyvää, 33%. Lisäksi tieto liiketoimintasuunnitelman tekemisestä, 14%, sekä tieto muilta yrittäjiltä, 14%, on ollut arvokasta.

Kuvio 7: Sanapilvi kyselyn seitsemän kysymyksen vastauksista.

Kahdeksannessa kysymyksessä (liite 8) selvitettiin yrittäjien kohtaamia alkuvaiheen riskejä ja olisiko ne olleet vältettävissä. 17% vastaajista ei ollut kohdannut minkäänlaisia riskejä. Yli neljäsosa, 26%, vastaajista oli kohdannut taloudellisia riskejä, muun muassa kassavaje ja liian pieni rahoitus.

Yhdeksäs kysymys (liite 9) selvitty vastaajien kompastuskiviä yrityksen perustamisessa ja sen alkuvaiheessa, sekä mitä he tekisivät toisin. 14% vastaajista kertoi oman ajanhallinnan olevan tärkeää. Yksi vastaajista kertoi tehneensä liikaa töitä ja toinen korosti oman jaksamisen ja vapaa-ajan tärkeyttä. 10% vastaajista kertoi selvittäneensä heti kaiken yrityksen perustamiseen ja ylläpitoon liittyvät tiedot, vaikka asia kerrallaankin olisi pärjännyt. 10% perustaisi nyt yrityksen jonkun kanssa, koska alkuvaiheessa liiketoiminnan kehittäminen oli hankalaa yksin. 10% kertoi arvioineensa yrityksensä tarpeet väärin, esimerkiksi valitsemalla liian ison tilitoimiston ja liian suuren laitteiston tuotantoon nähden. 10% vastaajista ei kokenut kohdanneensa kompastuskiviä.

Kymmenes kysymys (liite 10) selvitti vinkkejä osakeyhtiön perustamiseen huomioon ottaen vuoden 2020 koronaviruspandemian. 28% vastaajista korosti monipuolisten palveluiden tarjoamista ja ”plan B:tä”. 24% antoi vinkiksi luottaa itseensä ja olla rohkea. 16% vastaajista korosti verkostoitumisen, hyvän kirjanpitäjän ja rahallisen puskurin tärkeyttä. Yritystä perustaessa tulee miettiä tarkkaan oman yrityksen toimiala ja palvelu tai tuotteet, varautua käyttämään plan B:tä, olemaan itsevarma ja luottaa omaan osaamiseensa sekä verkostoitua itselle ja yritykselle tärkeisiin henkilöihin.

7 Johtopäätökset ja kehittämis ehdotukset

Kyselyyn vastanneista yrittäjistä yli 50% oli toiminut vastaushetkellä yrittäjänä 1-5 vuotta ja 32% yli kuusi vuotta. Vastaajista 96% koki saaneensa suuren osan (tulos 3 asteikolla 1-4) tai kaiken (tulos 4) tarvitsemastaan tiedosta yrityksen perustamisvaiheessa. 40% vastaajista aloitti yritystoiminnan ainakin osittain vierasta pääomaa hyödyntäen, kun 60% aloitti yritystoiminnan pelkkää omaa pääomaa hyödyntäen. Vastaajista 60% aloitti yritystoiminnan heti kokopäiväisesti.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että osakeyhtiön operatiivisen toiminnan voi aloittaa monella tapaa. Yritystoiminnan luonteesta riippuen toiminnan voi aloittaa koko- tai osa-aikaisesti ja arvioida soveltuuko tarkoitukseen paremmin vieras vai oma pääoma. Päättyi yrityksen perustamisessa mihin ratkaisuun tahansa, niin vastauksissa korostui muilta yrittäjiltä saatujen neuvojen merkitys, verkostoituminen ja eri yritysneuvotahojen arvostus osakeyhtiötä perustettaessa. Vaikka usein ulkopuolisen silmin koetaan, että yrittäjä on yrityksensä kanssa yksin, ei tämä aina pidä paikkaansa; muiden yrittäjien neuvot, yritysneuvonnat sekä muut verkostot ovat yrittäjille kultaakin kalliimpia.

Opinnäytetyön toimeksiantajien on hyvä palkata ammattilainen hoitamaan taloushallinnon, muun muassa kirjanpidon, töitä sekä kartoittaa taloudelliset riskit, erityishuomioiden nykyinen maailmantilanne. Toimeksiantajien tulee tarkkaan suunnitella oma ajankäyttö päivätyön, yrittämisen sekä vapaa-ajan välillä. Myös alkuvaiheen suunnitelmien ja varsinkin erilaisten varasuunnitelmien tekeminen on tärkeää, koska tarkoituksena on perustaa osakeyhtiö vuoden 2020 koronavirusepidemian aikana. Perusteellinen suunnittelu ja riskien kartoittaminen mahdollistavat sen, että yritystoimintaa voidaan aloittamisen jälkeen jatkaa mahdollisimman pitkään, mahdollisesta taantumasta huolimatta.

8 Pohdintaa

Opinnäytetyö eteni prosessin alussa tehdyn aikataulun mukaisesti muutamaa aikataulun venymistä lukuun ottamatta. Nämä eivät kuitenkaan vaikuttaneet työn lopulliseen aikatauluun, koska alkuperäinen aikataulu oli suunniteltu niin sanotusti etupainotteisesti, jotta mahdolliset aikataulumuutokset eivät vaikuta lopputulokseen. Aikataulu oli hyvin tarkkaan suunniteltu, koska opinnäytetyö tuli kirjoittaa normaalia lyhyemmässä ajassa omien aikataulujen vuoksi.

Koronaviruspandemia toi tähän opinnäytetyöhön sekä hyviä että huonoja puolia. Alkuvuoden 2020 aikana koronaviruksen ennustettiin tuovan taantuman tai jopa laman mukanaan. Tämä vaikutti opinnäytetyön sisältöön huomattavasti ja opinnäytetyöstä tuli paljon ajankohtai-

sempi. Kevään aikana pandemian edetessä muun muassa monet eri ekonomit ennustivat, miten koronaviruspandemia vaikuttaa Suomen talouteen ja yritysten toimintaan. Nämä toivat opinnäytetyölle lisäarvoa merkittävästi.

Suomen hallituksen linjatessa rajoituksia muun muassa sulkemalla kirjastot ja oppilaitokset, painettujen lähteiden käyttäminen oli lähes mahdotonta. Haasteita toi myös se, että kyselyn yrittäjiä oli vaikeampi tavoittaa etänä ja vaikutti siltä, että heillä ei välttämättä ollut aikaa vastata kyselyyn, koska kaikki aika meni oman yrityksen liiketoiminnan ylläpitämiseen pandemian aiheuttamien seurausten vuoksi. Tämän vuoksi kyselyn otanta oli toivottua pienempi. Kyselyä olisi voinut jakaa muissa foorumeissa tai olla suoraan yhteydessä yrittäjiin, mutta oma aikataulu tuli tässä vastaan.

Vastausten toivottua pienempi määrä ei kuitenkaan vaikuttanut lopputulokseen huomattavasti. Kyselyyn vastanneet yrittäjät osasivat kertoa oman yrityksensä perustamiseen liittyvistä asioista sekä riskeistä hyvinkin laajasti. Kuten kyselyn tuloksista käy ilmi, muiden yrittäjien neuvot ja vinkit ovat olleet yritystoiminnan perustamisessa erittäin kallisarvoisia.

Lähteet

Painetut

Hannula, A., Kari, M. & Mäki, T. 2014. Osakeyhtiön hallituksen ja johdon vastuu. Helsinki: Talentum.

Kyläkallio, J., Iirola, O. & Kyläkallio, K. 2017. Osakeyhtiö 1. Helsinki: Edita.

Sähköiset

Aloittavan yrityksen rahoitus. 2020. Viitattu 5.4.2020.

<https://bisnes.fi/aloittavan-yrityksen-rahoitus/>

Esa M. 2019. Yrittäjä, vältä karikot - varaudu riskeihin kolmella tasolla.

<https://y-studio.fi/yrityksen-perustaminen/minustako-yrittaja/yrittaja-varaudu-riskihin/>

Finnveran lainat. 2020. Viitattu 5.4.2020.

<https://bisnes.fi/finnveran-lainat/>

Helmi S. 2020. Taantuma - miksi siitä puhutaan nyt? Viitattu 29.4.2020.

<https://www.vertaansin.fi/blog/taantuma>

Kirjanpidon tosite. 2020. Viitattu 10.4.2020.

<https://yrityksen-perustaminen.net/kirjanpito-tosite/>

Kyläkallio K. 2011. Osakassopimus osakeyhtiössä. Viitattu 20.5.2020.

<https://tilisanomat.fi/koulut/yhtiooikeuskoulu-koulut/osakassopimus-osakeyhtiossa>

Lukander H. 2017. Osakassopimus, miksi ja milloin?

<https://www.lrhto.fi/artikkelit/yrityksen-sopimukset/osakassopimus-miksi-ja-milloin/>

Osakassopimuksen sisältö. 2020. Viitattu 20.5.2020

<https://www.minilex.fi/a/osakassopimuksen-sis%C3%A4lt%C3%B6>

Osakeyhtiö. 2020. Viitattu 30.3.2020.

<https://bisnes.fi/osakeyhtio/>

Osakeyhtiö. 2019. Viitattu 1.4.2020.

<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vas-tuut/osakeyhtio-317935#quickset-valilehti=1>

Osakeyhtiö lyhyesti. 2020. Viitattu 1.4.2020.

<https://yritä.fi/osakeyhtio>

Osakeyhtiön hallitus ja muut toimeilimet. 2019. Viitattu 5.4.2020.

<https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/opas/osakeyhtio/osakeyhtion-hallitus-ja-muut-toimeilimet>

Osakeyhtiön kirjanpito. 2020. Viitattu 5.4.2020.

<https://yritä.fi/osakeyhtion-kirjanpito>

Osakeyhtiön kirjanpito ja tilintarkastus. 2020. Viitattu 10.4.2020.

<https://yrityksen-perustaminen.net/osakeyhtion-kirjanpito-tilintarkastus/>

Osakeyhtiön perustaminen. 2020. Viitattu 1.4.2020.

<https://yrityksen-perustaminen.net/osakeyhtion-perustaminen/>

Osakeyhtiön perustaminen helpottuu: 2500 euron alkupääomaa ei enää vaadita. 2019. Viitattu 1.4.2020.

<https://www.yrittajat.fi/uutiset/603559-osakeyhtion-perustaminen-helpottuu-2500-euron-alkupaaomaa-ei-enaavaadita#b96fef38>

Osakeyhtiön perustamisilmoitus. 2020. 1.4.2020.

<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>

Osakeyhtiön vakuutukset. 2020. Viitattu 15.4.2020.

<https://yritä.fi/osakeyhtion-vakuutukset>

Osakeyhtiön verotus. 2020. Viitattu 4.4.2020.

<https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-verotus/#omistajanverotus>

Osakeyhtiön verotus. 2020. Viitattu 4.4.2020.

<https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-verotus/#arvonlisavero>

Osakeyhtiön verotus. 2020. Viitattu 4.4.2020.

<https://yritä.fi/osakeyhtion-verotus-arvonlisavero-ja-tulovero>

Osakeyhtiön YEL, TyEL ja eläketurva. 2020. Viitattu 15.4.2020.

<https://yritä.fi/osakeyhtion-yel-tyel-ja-elaketurva>

Osakeyhtiön yhtiöjärjestys. 2020. Viitattu 5.4.2020.

<https://www.minilex.fi/a/osakeyhti%C3%B6n-yhti%C3%B6j%C3%A4rjestys>

Simonaho S. 2020. Pienyrittäjän tietopaketti koronasta. Viitattu 28.4.2020.

<https://yrittaja.io/blogi/2020/3/17/pienyrittjn-tietopaketti-koronasta>

Starttiraha - aloittavan yrittäjän tuki. 2020. Viitattu 10.4.2020.

http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/index.html

Taipale T. 2018. Osakeyhtiön perustaminen mielessä? Muista nämä 10 vinkkiä.

<https://y-studio.fi/yrityksen-perustaminen/yhtiomuodot/osakeyhtion-perustaminen-muista-10-vinkkia/>

Yrityksen rahoitus. 2020. Viitattu 5.4.2020.

<https://yrityksen-perustaminen.net/rahoitus/>

Yritystoiminnan riskit. 2020. Viitattu 15.4.2020.

<https://bisnes.fi/yritystoiminnan-riskit/>

Kuviot

Kuvio 1: Kysely, kysymys 1.	19
Kuvio 2: Kysely, kysymys 2.	19
Kuvio 3: Kysely, kysymys 3.	20
Kuvio 4: Kysely, kysymys 4.	20
Kuvio 5: Sanapilvi kyselyn viidennen kysymyksen vastauksista.	21
Kuvio 6: Kysely, kysymys 6.	21
Kuvio 7: Sanapilvi kyselyn seitsemännen kysymyksen vastauksista.	22

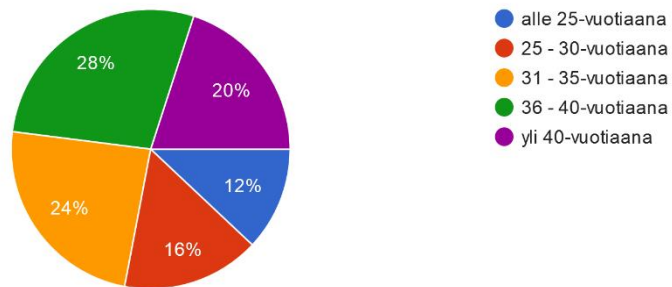
Liitteet

Liite 1: Kysely, kysymys 1: Minkä ikäisenä perustit yrityksesi?.....	30
Liite 2: Kysely, kysymys 2: Kuinka pitkään olet toiminut yrittäjänä?	31
Liite 3: Kysely, kysymys 3: Siirrytkö heti kokopäiväiseksi yrittäjäksi, kun perustit yrityksen?	32
Liite 4: Kysely, kysymys 4: Mikä on yrityksesi päätoimiala?	33
Liite 5: Kysely, kysymys 5: Millä rahoitit yrityksesi toiminnan alkuvaiheessa?.....	34
Liite 6: Kysely, kysymys 6: Sain kaiken tarvittavan tiedon, kun perustin yritystäni.	35
Liite 7: Kysely, kysymys 7: Mikä tieto oli arvokkainta yritystä perustaessa?	36
Liite 8: Kysely, kysymys 8: Mitä riskejä kohtasit yrityksen alkuvaiheessa? Olisitko voinut välttää riskit?.....	37
Liite 9: Kysely, kysymys 9: Mitkä asiat olivat itsellesi "kompastuskiviä" yrityksen perustamisessa tai yrityksen alkutaipaleella? Mitä tekisit toisin?.....	38
Liite 10: Kysely, kysymys 10: Henkilö X on perustamassa osakeyhtiötä kesällä 2020. Mitkä kolme vinkkiä antaisit hänelle ottaen huomioon opit koronaviruspandemia-tilanteesta?.....	40

Liite 1: Kysely, kysymys 1: Minkä ikäisenä perustit yrityksesi?

Minkä ikäisenä perustit yrityksesi?

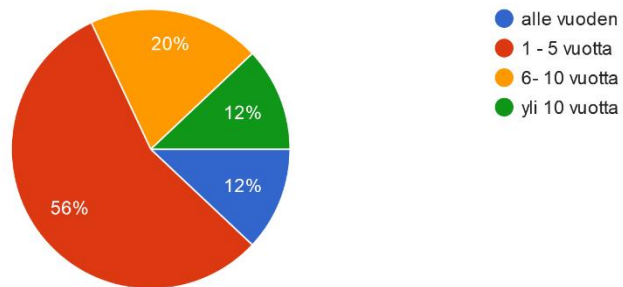
25 vastausta

Liite 2: Kysely, kysymys 2: Kuinka pitkään olet toiminut yrittäjänä?

Kuinka pitkään olet toiminut yrittäjänä?

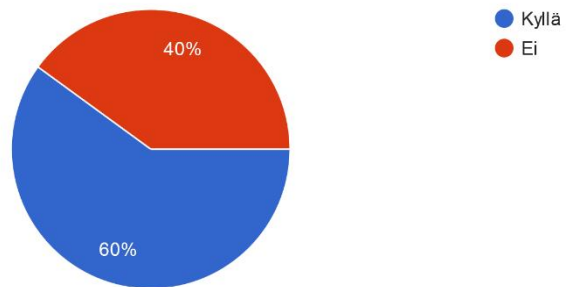
25 vastausta

Liite 3: Kysely, kysymys 3: Siirrytkö heti kokopäiväiseksi yrittäjäksi, kun perustit yrityksen?

Siirrytkö heti kokopäiväiseksi yrittäjäksi, kun perustit yrityksen?

25 vastausta

Liite 4: Kysely, kysymys 4: Mikä on yrityksesi päätoimiala?

Mikä on yrityksesi päätoimiala?

25 vastausta

Liite 5: Kysely, kysymys 5: Millä rahoitit yrityksesi toiminnan alkuvaiheessa?

Millä rahoitit yrityksesi toiminnan alkuvaiheessa?

24 vastausta

Lainarahalla

Oma rahoitus, vain lakisääteinen alkupääoma. Rahoitustarpeeni hyvin pieni, ei investointeja.

En nostonut palkkaa, mutta myöskään hankintoja ei tarvinnut tehdä.

Omat rahat. Ei ollut paljoo kuluja alussa.

Laina vanhemmilta, yhtiökumppanien sijoitukset ja starttiraha

Omalla pääomalla

Säästöillä, mutta en ole tehnyt investointeja.

Finnveran laina 40 000, jolle itse olen henkilötakaajana. Oma pääoma 2 500.

Omarahoitus

Investoinnit lainalla, muu tulo töillä.

Perheen avulla

Oma pääoma ja henkilökohtaiseen toimeentuloon starttiraha.

Finnvera, omavelkainen takaus pankkiin

Oma pääoma

Oma pääoma, n 1000€ + myyntitulot

Tulorahoituksella

Palkkatyöllä eli omalla rahalla

Laina ja pienosakkaan sijoitus

Siirryin toiminimestä osakeyhtiömuotoon, työtuloilla

Omilla sijoituksilla

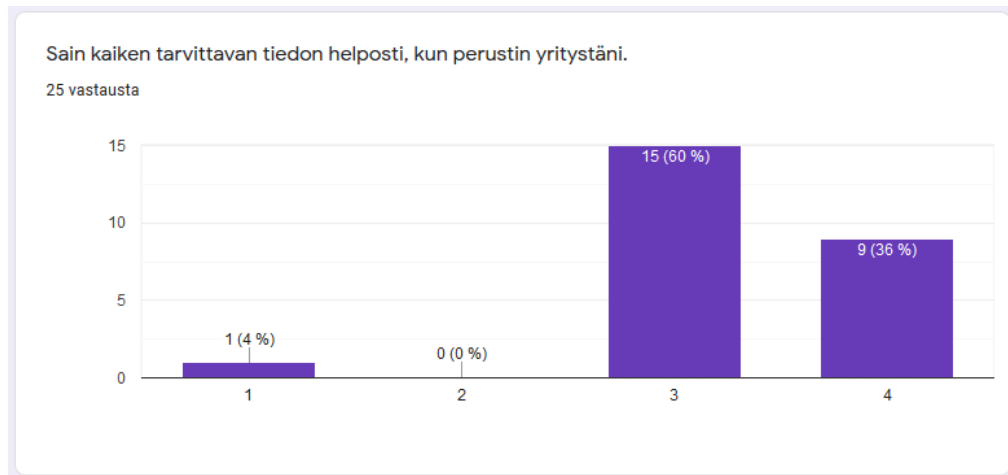
Lainalla

Säästöillä

Käyttöpääomalainalla + omat säästöt

Henkilökohtainen laina

Liite 6: Kysely, kysymys 6: Sain kaiken tarvittavan tiedon, kun perustin yritystäni.

Liite 7: Kysely, kysymys 7: Mikä tieto oli arvokkainta yritystä perustaessa?

Mikä tieto oli arvokkainta yritystä perustaessa?

21 vastausta

- Perustamisen rutiini
- Uusyrityskeskuksessa tehdyt tulo- ja menolaskelmat.
- Kaikki taloudenhallintaan ja kirjanpitoon liittyvä. En edes tiennyt mitä liikevaihto tarkoittaa.
- Yhtiökumppanien apu sekä tilitoimisto
- En osaa sanoa
- Osakeyhtiön edut verrattuna toiminimen ja mitä toimia se edellyttää
- Oman alan itse opiskeltu tieto. Käytännön tiedot yrityksen perustamiseen liittyen sai helposti kaupungin yritysneuvontapalvelusta, missä pääsinkeskustelemaan asiantuntijan kanssa liiketoimintasuunnitelmastani.
- Muilta yrittäjiltä kerätty tieto

Kävimme 3 eri yritysneuvojalla, jokainen kertoi asioita eri tavalla sekä neuvoi kysymään toisaalta. Veroneuvojalla kävimme, hän sanoi ettei tiedä veroasioista. Oli yhtä helvettiä selvittää kaikki laki jutut ym ja silti tullut virheitä. Toiste en perustaisi osakeyhtiötä helvetillinen byrokratiapaskan takia. En suosittele.

Perusteellisen liiketoimintasuunnitelman merkitys

Oma kokemustieto ja muilta samankaltaisessa tilanteessa olleilta yrittäjiltä saatu tieto.

Jaa..a

Taloushallinnon tiedot

Verotusasiat

Aiempi yrittäjäkokemus

Yritysneuvomon tuki ja apu

Kaikki oli tärkeää

Kirjanpitoon liittyvät asiat, vaikka minulla on ulkopuolinen kirjanpitäjä ollut alusta asti.

Hyvän kirjanpitäjän neuvot

Ajankohtainen lainsäädäntö elintarvikealalla ja kuluttajakaupassa, eli omalla toimialalla

Neuvot ELYkeskukselta, liiketoimintasuunnitelman teko

Liite 8: Kysely, kysymys 8: Mitä riskejä kohtasit yrityksen alkuvaiheessa? Olisitko voinut välttää riskit?

Mitä riskejä kohtasit yrityksen alkuvaiheessa? Olisitko voinut välttää riskit?

23 vastausta

-

Olisin voinut välttää ongelmat jos en olisi luottanut yhteistyökumppaneihin

Toimintani varsin riskitöntä

Ei riskejä.

Pääoman menetys, riski on yhä olemassa

Olla ilmoittamatta puhelinnumero yritysrekisteriin

Toiminta sen verran pienimuotoista, etten kohdannut riskejä. Mutta jos toiminisin päätoimisena, riskinä olisi asiakkaiden riittävä määrä ja palvelun skaalautumattomuus.

Asiakkaiden tavoittaminen hankalaa. Markkinoinnin olisi voinut aloittaa jo etukäteen. Olisi ollut hyvä myös verkostoitua aktiivisemmin heti aloitus vaiheessa.

Kassavaje jarrutti kehitystä. Pieni myynti verrattuna kehitysmenoihin. Riski olisi vältetty rahoituksen avulla.

Taustalla oli jo toinen yritys (Ay) joka oli toiminut 2 vuotta, joten työt siirtyi Ay:ltä Oy:lle.

Taloudelliset vaikeudet.

Käytettävissä olevan rahan loppuminen. Välillä yrityksen tilin saldo on hetkellisesti ollut hyvin alhainen, maksuja ei ole tarvinnut lykätä, mutta oman palkan suhteen on pitänyt joustaa. Tämä on tuonut ylimääräistä stressiä, vaikka on tiennyt että rahaa on tulossa sovituista tai jo tehdyistä töistä.

Uskoin liikaa kumppanini osaamiseen ja tietoon.

Korona...

Kassan riittämättömyys. Lainalla olisi voinut välttää, mutta toisaalta silloin myös isommat riskit

Alkuvaihe oli melko riskitön, niitä tuli myöhemmin toimintaympäristön muuttuessa. Isointa osaa en olisi voinut välttää.

Maksoin liikaa palveluista, kun en tiennyt, että halvemmallaakin saa.

Täysin uusi konsepti/tapa toimia. Olisi voinut välttää perustamalla firman viiden vuoden päästä.

Rahaa olisi pitänyt olla alun kuluja hoitamaan reippaasti

Asiakaspohjan luominen on aluksi haastavaa. Myös kaluston rikkoutuminen osui kohdalle. Olisin voinut välttää kalustorikot isommalla lainalla, jotta välttämätön auto olisi ollut laadukkaampi. Auton jatkuva rikkoutuminen vaikutti oleellisesti alun liiketoimintaan.

En osaa sanoa

Alku oli hiljainen

Liite 9: Kysely, kysymys 9: Mitkä asiat olivat itsellesi "kompastuskiviä" yrityksen perustamisessa tai yrityksen alkutaipaleella? Mitä tekisit toisin?

Mitkä asiat olivat itsellesi "kompastuskiviä" yrityksen perustamisessa tai yrityksen alkutaipaleella?
Mitä tekisit toisin?

21 vastausta

Ei ollut

Selkeän linjan puuttuminen. Tein liian laajalla skaalalla asioita, enkä erikoistunut mihinkään tarpeeksi suppeaan ja konkreettiseen.

Ei ollut suurempia kompastuskiviä

Pieniä asioita on paljon hoidettavana, kaikkea ei pidä tehdä heti vaan voi hengähtää ja selvittää asian kerrallaan. Niin ei kaikkea tarvitse oppia kantapään kautta.

En osaa sanoa

Yksin on vaikeaa pohtia innovatiivisia, erottuvia palveluita, vaikka tietää, että niille on tarvetta

Täysin uusi konsepti, jota kuluttajat eivät osaa vielä etsiä ja uusi palvelu/ tuote täytyy "opettaa" heille. Ostettu markkinointisisältö ei toimi, vaan olen todennut, että parhaimmat tulokset tulee markkinoinnissa itse tekemällä vaikka työlästä onkin.

Kattavampi tutkimus eri rahoitusvaihtoehdoista

Se kun kaikki neuvoi asioita eri tavalla. Emme tiedäneet mikä on oikea ja mikä väärä. Jopa Verohallinto neuvoi asioita täysin erilailla riippuen virkailijasta. Jos saisin muuttaa asiat, en todellakaan enää perustaisi osakeyhtiötä. Puoli vuotta sai tapella byrokratiapaskojen kanssa. Niin, ja osakeyhtiötä perustaessa Verohallinto tutki olemmeko oikeita todellisia henkilöitä vai keksittyjä vaikka meillä oli jo toinenkin yritys. Kävi myös niin, että Verohallinto pyysi selvityksiä, jotka annoimme mutta Kahteen viikkoon ei kuulunut heistä mitään, joten otimme yhteyttä. Virkailija sanoi ettei ollut edes viitsinyt avata liitteitä.

Hintakilpailuun lähteminen ja kilpilijoiden liian tarkka seuraaminen, olisi tärkeämpi toteuttaa omaa visiota, jotta jaksaa yrittää parhaansa.

1. Valitsin yrityksen tuloihin nähden liian kalliin (ison) tilitoimiston, joka olisi kannattanut vaihtaa toiseen jo heti ensimmäisen tilikauden päätyttyä. Hyvä kirjanpitäjä ja henkilökohtainen palvelu on tärkeää erityisesti yrityksen alkutaipaleella.
2. Riskinä liian pieni määrä asiakkaita / liian suuret asiakkuudet. Parempi että asiakkaita on sen verran monta, jotta oma yritys ei mene nurin jos menettää suurimman asiakkaansa / yhden asiakkaistaan.
3. Liian suuret hankinnat tai panostukset liian varhaisessa vaiheessa. Kannattaa kerätä yritykselle rahallista puskuria ja välttää kaikkia hankintoja joita ilmankin pärjää. Kannattaa ensimmäisillä tilikausilla

tehdä voittoa, jos mahdollista, jotta yrityksen kassaan jää rahaa. Tinkimällä omasta palkasta ja ei-niin-välttämättömistä hankinnoista.

Sama vastaus kun edelliseen. Uskoin liikaa muiden osaamiseen niissä asioissa joita en itse osannut ja siksi en ottanut niistä tarpeeksi selvää.

Saattaisin aloittaa sivutoimisena. Omasta jaksamisesta ja vapaa-ajasta pitäisi pitää aina kiinni

Liiallinen yksin tekeminen. Nyt perustaisin yrityksen kaverin kanssa.

Panostaisin hyviin ja ammattimaisiin nettisivuihin aivan alusta asti

Yhtiövelvoitteet, osakassopimus

Alkukulut yllätti

Ymmärrys kannattavuudesta, kirjanpidossa pitäisi olla jämpimpi.

Tein liikaa töitä

Suunnittelin ajankäytön ja markkinoinnin perusteellisemmin

En tekisi toisin mitään, mutta henkisesti täytyy valmistautua alun hiljaisuuteen, kun toimintaa vasta käynnistää.

Liite 10: Kysely, kysymys 10: Henkilö X on perustamassa osakeyhtiötä kesällä 2020. Mitkä kolme vinkkiä antaisit hänelle ottaen huomioon opit koronaviruspandemia-tilanteesta?

Henkilö X on perustamassa osakeyhtiötä kesällä 2020. Mitkä kolme vinkkiä antaisit hänelle ottaen huomioon opit koronaviruspandemia-tilanteesta?

25 vastausta

Selvitä takaportit eli mahd. Apu/tukikuviot2) mieti plan B 3) Luota itseesi

Etsi hyvä ja kokenut kirjanpitäjä, tee realistinen liiketoimintasuunnitelma, tee kassavirtalaskelma ja seuraa&arvioi tulot ja menot mahd tarkasti, ole rohkea ja usko itseesi!

Mieti, mikä on kohderyhmä. Kaikille ei voi yrittää tarjota samalla. Päätä toiminnalle selkeät ydinalueet ja pysy niissä. Verkostoidu rohkeasti.

Ota kirjanpitäjä. Pidä lepopäiviä. Luovuta ajoissa,jos homma ei toimi.

Budjetoi markkinointiin reilusti, hanki hyvä kirjanpitäjä, testaa tuote ennen kuin hankit isoa varastoa

Älä laita kaikkia munia yhteen koriin, mieti miten voit myydä verkossa, ole muuntautumiskykyinen ja sinnikäs oppimaan uutta

Riittävän monipuolinen ja monikanavainen palvelutarjonta, rohkeus kokeilla uutta palvelua ja markkinointitapaa sekä vahvaa verkostoitumista hyvässä tilanteessa, ennen haasteita

Tee huolellinen liiketoimintasuunnitelma ja swot-analyysi. Ota heti tilitoimisto avuksesi. Käy keskustelemassa ennen yrityksen perustamista oman kaupunkisi yritysneuvojan kanssa. Verkostoidu.

1. Jos mahdollista niin aloita sivutoimisena yrittäjänä. 2. Hyvä liiketoimintasuunnitelma 3. Suunnitelma kassavajeen välttämiseksi

En voi sanoa mitään hyvää.

Kassa, kassa, kassa. Kassan pitää olla kunnossa. Min. 3kk puskur.

1. Suunnittele palvelut tähtäämään tulevaisuuteen. Vaikka koronatilanne aikanaan helpottaa, muuttaa tämä tulevaisuutta joka tapauksessa. 2. Kaiken taustalla kunnollinen ja perusteellisesti läpimietitty liiketoimintasuunnitelma. 3. Arvosta omaa työtäsi, älä hinnoittele itseäsi konkurssiin. Suomalaista yrittäjyyttä arvostetaan ja siitä ollaan valmiita maksamaankin kohtuullisesti. Älä lähde hintakilpailuun tarjoamalla halvinta.

1. Kannattaa kerätä yritykselle ja itselleen henkilökohtaisesti rahallista puskuria, jotta selviää ainakin muutaman kuukauden vaikka tulovirta katkeaisi kokonaan. 2. Liity yrittäjien työttömyyskassaan. 3. Mieti varasuunnitelma: Miten käy, jos joudut lopettamaan yritystoiminnan "lennosta", sen katketessa itsestäsi

riippumattomista syistä.

Ole varma siitä mitä teet ja siitä että osaat sen. Tutki asiakaskunta, älä luota jos joku sanoo somessa hyvä idea, ostaisin. Tutki kilpailijat ja heidän tilinpäätöksensä tarkkaan.

Tuloja kannattaa tulla monelta taholta. Eli ei olla yhden "varman" asiakkaan varassa.

1. Ole rohkea 2. Mieti kuinka pieleen voisi mennä, mutta lähde silti tavoittelemaan parasta mahdollista onnistumista. 3. Verkostoidu

Perusta yritys kahden kaverin kanssa. Toimi kevyellä organisaatiolla, osta palveluja toiselta yrittäjältä työntekijöiden palkkaamisen sijaan. Pidä kiinteät kustannukset minimissä.

Panosta hyvin verkkosivuihin ja somekanaviin. Pyydä apua yritysneuvomosta. Tarjoa monenlaisia palvelumuotoja ja tuotteita, jotta myynti jatkuu edes jollain tasolla myös poikkeustilanteissa.

Tärkeintä on usko omaan tekemiseen, outside of the box-ajattelu ja verkostoituminen-kaikkien kanssa.

Varaa rahaa, valuutukset yms mahdollisimman pieniin eriin, ole tarkkana investoinneissa

Varmista, että sinulla on alkuvaiheessa riittävästi varoja (rahaa) ensimmäisten kolmen, neljän kuukauden osalta kiinteisiin kuluihin ja omaan palkkaan (jolla hoidat henkilökohtaisen talouden). Varmista, että tuotteesi/palvelusi on ostettavissa helposti (myös verkosta). Tuotteista osaamisesi, jotta voit sen myydä.

1) ei kaikkia munia samaan koriin 2) hanki hyvä kirjanpitäjä 3) ajattele luovasti

Ei kiinteitä kuluja tai ne minimiin, älä palkkaa jos ei pakko, siirräperustaminen myöhemmäksi jos voit

Hajauta riskit. Turvaa selustasi. Ole rohkea.

Itse en perustaisi tässä vaiheessa, ellei talous oli selkeästi parantunut. Meillä auttaa, että olemme toimineet jo 3v, eli asiakkaat tietävät ja tuntevat palvelumme.